

Toimetaja kõnetunnid esmas-
päeval, kolmapäeval, nelja-
päeval ja laupäeval k 9–11

Kontor awatud kella 8–6.

Ilmub kaks korda nädalas:
kolmapäeva ja laupäeva varahommikul.

Alutaguse

Teataja

Ühtil number 5 senti.

TELLIMISE HIND:

1 kuu postiga	45 senti.
kuud	130
"	250
1 aasta.	5 kr.

Tellimisi võtavad wastu kõik
postkontorid.

Kuulutuse hinnad: 1 millim. 1 weerul kuulut. küljel 3 senti, lehe tekstis ja
eesotsas 8 senti. Tööotsimise kuulutused poole hinnaga. Kuu'utusi wõe-
takse wastu lehe ilmumise eelpäeval kuni kella 12.

Toimetaja kõnetunnid
äripäewil kella 9-11 — 2-ni päeval

№ 54

Jõhwi, laupäeval, 16. juulil 1932. a.

IV aastatäit.

400 inimest kuulati tunnistajatena üle.

Kohtla metsapannama lõppwaatus.

Ruidas metskonna ametnikud „teenisid“ omale raha.

Üks wabasurma, üks wallandati, kaht ootab wallandamine.

Neil päewil lõpetati ametiwõ-
mude poolt Kohtla metskonnas
kuritarwiduste selgitamine ja juurd
lus anti üle kohtuwõimudele.

Juurdlusega on selgunud et eriti
tultuurtõdse korraldamisega on toimi-
tud kuritarwidusi.

Tõdeld, kus wiibis torraga 50–60
tõdelt, on lahetordes allkirjad wõdetud
tõdmatu päewatõdse tabelitele. Sõllem
on tabelitele märgitud suurem tõdpäe-
wade arw ja maffetaw tasu on suuren-
datud.

Juurdluse toimimisel
kuulati kriminaalpolitsei poolt üle
400 isikut.

Minult üksteist nendest on saanud tõd-
tasu tabeli järele. Tabelites on leida
la isikuid, kes üldse pole tundigi tei-
nud tõd.

Metsawahitidel oli alati täpärast
grupp ustawaid inimesi, kes ise andsid
allkirja ja täpsid ümbruskonnas togu-
mas allkirja ilma et allkirjade and-
jad oleksid teinud tõd. Kõhlesti all-
kirju on wõdetud metsametnikkude tee-
nijatelt. Selle liige raha pistsid metsa-
ametnikud oma tasku.

Eriti suur süüdlane jelles on 1.
jaoskonna metsnik Julius Rumm,
Salla wõhkonna metsnik Seindrich
Normat ja Oja metskonna metsa-
wahi August Warol. Ka metsailem
remident Boris Harten on asjasse
segatud.

Metsawahi Waroli päewatõdse ta-
belid on ifegi wõltsitud.

Geega on nüüd seletatav, miks

Warol lahtus wabatahtlikult elust
mahalaskmise teel mõni päew enne
tema asjaajamise rewideerimist.

Edasi tehti kriminaalpolitsei poolt
kindlaks, et tõddest on osawõtnud tasu
eest la metsametnikkude perekonna
liikmed. Nende tõddest osawõtt, palgali-
sena on aga teelatud.

Üllatam asjaolu tuli awalikult
tõddest osawõtjate ülekuulamisel Püssi
wallas Wõrno küllas.

Ofides tõddest osawõtjaid kohapeal,
juhutati kriminaalpolitseiametnikku to-
hapeal asuwasse algkooli, kus umbes 10
ostitawat olid ametis õppetõdga. Nii
tuli ametnikul ülekuulata terve kari
8–10 aast. mudilast, kes tõdstanud
metsas päewatõdse tabelite järele täie-
ealliste tõdlistena.

Eastele maffeti waewa eest saara-
ha, kuna suurem summa pisteti oma
tasku. Koolijuhataja seletuse järele ei
ilmunud 1930. a. femade õppetõd ajal
suurem osa õpilastest kooli.

Õpilaste õppetõdelt wõdumise selgitamisel
tulnud awalikult, et õpilased tõd tõd riigi-
metsas. Wõned õpilased täpsid tõd ifegi wõe-
mate teadmata ja loata.

Koolijuhataja juhtunud metsametnikkude
täpeleranu asjaolule, et koolilajal ei tohi lap-
toõksid tõdemale tõdmatu, kuid see jätud
täpeleranemata ja lapseb tõdstanud edasi
täpeleranu.

Ra riigi poolt ehitatud elumajade juures
etewõdetud remonttõddest on awalikult tulnud
kuritarwidusi. Metskonnas ametnikud, leata-
wasti, elawad riigi majades. Nii ehitati met-
sade wallitusele ebaõigelt andmeid remondi
wajadusest 1. jaoskonna metsnik Rumm nõu-
dis majale, 1. s elas, uue põranda ja atna-
raamide ehitatult, tunnistades wanad atna-
raamid ja põranda tõdmatult.

Remondits anti luba. Rumm wiis wanad
põrandalauad oma maji juure ja ehitus nen-
dest majas põranda. Sama toimis ta la atna-
raamidega.

Edasi märgiti remonttõdse ar-
wele ehitusmaterjali rohkem kui
materjali tarwitati. Nii ehitas
metsailem Hartini oma eluforte-
risse ahju, milleks tarwitati 400
telliskivi ja 5 senti kiwi. Arwele
märgiti aga 2800 kiwi ja 7 senti.

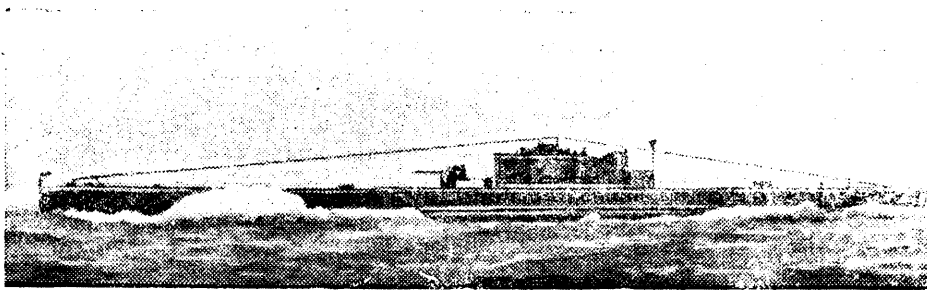
Edasi selgus, et riigilt wäljapetu-
tud rahaga on metskonna ametnikkude
elumajadesse ehitatud taminad, elutoa
seinad laetud tallihinnaliste seinapa-
beritega jne. Metsaaraawide trumpide
ehituse tasu tabelitel märgitud iga
trump 15 krooni, kuna proowitehitufel
läts trump maksma 5 krooni. Metsast
on müüdud tallihinnalist tarbepuid
kõttepuude hinnaga ja raietpiletid wäl-
jafirjutatud sihtiwelt ümbruskonna
elanikkude nimel.

Kõhe peale juurdluse lõpetamist
tagandati ametist metsnik Julius Rumm
Samuti on la Salla wõhkonna mets-
nikul oodata kohalt tagandamist. Arwa-
tawasti tagandatakse kohalt la metsailem
B. Harten.

Kuuldawasti eitas S. metsadewa-
litsele ettepaneku Kohtla metskonna
liikwideerimiseks.

Geega kawatseb ta ametist tagan-
damiseft pädada, sest metskonna lii-
wideerimise korral wõnaneft ta ametist
ühes teiste ametnikkudega kui korralik
ametnik asutuse fulgemise tõttu.

Sukkunud allweelaew.

Prantfufe allweelaew „Prometheus“ wajus Cherbourgi lähedal põhja.
Ratastroofi filmapilgul fuktu seifte laewalael wiibiwat meest merre. Reid õn-
nestus päästa, kuna 66 meeskonna liiget laewa sifemufes arwatawasti on
lambunud.

„Prometheus“ on 1930. a. ehitatud ja kõigi moodfamate seabeldistega
warustatud.

Tabati salakuulaja.

Salaluure kursustelt Eesti riiklust
õonestama.

Kolmapäewa õhtul arreteeris poliit-
tiline politsei Narwas, omas korteris
6. Peetri tän. 4. elufew Juhanes
Elisabeti p. Trei, 29 aastat wana.
Trei õhtulustatakse põrandaalufest
oja wõtmise päraft.

Trei pidas kojamehe ametit. Samas
korteris elas la tema noorem wend ja
ema. Nagu sama maja elanikud tea-
wad kõnelba, kadunud Trei tõdunt
ära juba paar nädalat tagasi. Kojamehe
kohufeid täitis siis tema wend.
Trei ilmus Narwa 12. stp. õhtul
mil põrandaalufest kuulutamine pais-
tis näilifelt olewat wõibunud.

Rõdustele seletanud Trei, et ta lii-
kunud mõdda Wirumaad ringi ning
teinud mõned päewad la Muftwee
lähedal tellegi taluperemehe juures
heimatõd. See seletus paistis lahla-
fena.

Nagu nüüd selgunud, on Narwas
paljastatud 9. salaluure organisatfiooni
liige Juhanes Trei, end sihtibi tun-
nistanud salafuulamises Rõufogude

Wene lafuts. Trei läinud salaja Wene-
maale 21. juunil Saatjaks kuni pit-
rini õlnud tal Julius Sarw. Wene-
maal, Ringifepas teinud ta läbi lüh-
ajalifed salaluure kurfufed, mille lõp-
pedes saadetud Cestisfe, kufst ta pidi
nagu teifedft warem tabatud, sõjawäe-
liift teateid Wenemaale saatma.

Narwa jõudis Trei 12. stp. õhtul,
et siin kõhe wõrskete näpunäidete jä-
rele tõdse afuda. Enne, kui Trei dieti
midagi teha sai, arreteeriti ta poliitli-
liffe politsei poolt.

Trei teenis kojamehena 25 krooni
kuus pluss prii korter ja muud fõo-
dustufed. Peaagu sama suure palga
teeninud ta weel faapaparandustõdga.
Geega polnud kuidagi wõimalik, et
aineline sihtitus põhjustas Treid riigi-
õdnestamiseft tõdft oja wõtma, waid
jelleks andis nähtawasti tõdse poliitli-
line meelfus.

Kojamehe ametit pidas Trei umbes
pool aastat, Nagu, tema eelfatjad lan-
geb la Trei raste karistuse alla.

Toila felftid faib maad.

Toila felftid ja felfsejemi wolinit
guben olid Ida-Wirumaad maaforra-
lufe komisjonis maade asjus, kus
Ruben kui eesti wabariigi ametnik,
efines Toila felfskonna tegelaste wastu
nõrwilifelt ja ülbelt.

Maaforraalufskomisjon andis felfs-
konnale wabats tarwitada Oru pargi
ja teed felfsejemi maaalal. Samuti
jääb Toila felftide lafutada 100 mtr.
laugufest maaala ranna weeribast. Toila
felftid tahawad ta faada la omale
täielikult laulupeo platfi.

Galastamatus.

Jõhwi tänawail wõib iga päew
näha fepi najal fõmberdamas wana-
inimeft, kes enefe elu õige raste ja
waewalife ütleb olewat. See on Somp-
paf afunifkude S. ema, kes ife Somp-
pafu peawad, kuid ema on lufftanud
nad tänawale.

UCNU Sompaf ofafõnd faab
oma lau'ufoori.

Sompaf ofafõnna laulukoor, mis
senini juhi puudusel ei saanud ise-
seiswail wälja astuda, saab nüüd
omale uue juhi uue koolijuhataja pr.
Treiberigi nõal, kes on õlnud alati
soe noorte sõber.

Jõhwi ofafõnna pargipeod

on fufunemas fõntfert ja huwifüllas-
tets fõoswibimise õhtutets. UCNU
Jõhwi ofafõnna pargipeod, mis pee-
tatte iga laupäewa õhtul, on fufune-
nud huwifüllastets fõntfert ja fõos-
wibimise õhtutets. Rahwas tuleb
parti muusikat kuulama, paljud pilli-
wad feda teha ilma pädsetähte ofimata.
Et aga UCNU Jõhwi ofafõnnaal on
lafutada peale fõitfewa pargifõfa fõit
tagaofa parti, siis tahetatte fõit pile-
tita fõfsehtilifad anda politsei korral-
dusse.

Odaw bnfifin tuleb R.-Jär-
welt.

Kuna teifed bnfifinifirmad oma
bnfifini hinna tõdtnud 33 fõndile,
müüb R.-Järwe oma bnfifini 27
fõndiga liiter. See on teistes bnf-
fifiniga kauplefates ärides fõltitanud
fadefufe tunde, mispäraft need hea-
meelega näewad, et bnfifiniwabrit
fufetatte.

Ujumisebafsein letab poole-
hoibu.

R.-Järwel on praegu uues ujumise
bafseinis fuur elawus. Bafseini tar-
witamine on õige elaw. Tõdft waba-
neces minnalfe põlewitiwi tolmua maha
fufirima. Gelmistel aastatel fõidbi roh-
tem mererannas, kuid nüüd lepitatte
fifti oma bafseiniiga.

20. ftf. 4. pat. majandusafjad
fõitfewa ringf. fõhtus.

20. juulil on Tallinnas fõitfewa
ringf. fõhtus arutufel 4. üks. jalaw.
pat. majanduslitufid wäärnähted. Süü-
lafena efines ametist wallandatud ma-
jandusjõst. Kirjutaja R. Mägi ja järe-
lwalweametnikud.

Sportimeeste nõupibamine ja
fõne pargis.

Täna õhtul tell 9 on Jõhwi par-
gis sportlaste nõupibamine. Publitule
pilema fõne peab sportifst Narwa lin-
nandumit Jõh. Metsafala, kes on üht-
lafi Wirumaad sportidõunifis. Ühtlafi
on temal la nõupibamine Rukrufel.

Jõhwi gümnaafiumi direktor
walitatte 23. juulil.

Jõhwi gümnaafiumi direktor wali-
tatte lõpulikult 23. juulil. Randibaa-
bid ei ole weel lõpulikult selgunud.

Suhkru hind kerkis jälle.

Wabariigi walitsus tõstis telegraafi teel tolli.

Narwas „suhkrufõda“ algas neljapäewal.

Wabariigi walitfufe felftnädala-
fel fõõfoletul tõsteti suhtru, fõhw,
tee, riis, nafta, fõpra, laffide ja
faapawifft 1. le. Uued tollimäärad
tehti kõhe telegraafi teel üle riigi
teatawaks ning pandi maksma nel-
japäewa hommikul tell 8.

Suhtru tolli tõsteti 10 fõndi
wõrra kilolt (20 fõndilt — 30 fõn-
dile), riisf tolle 5 fõndi wõrra kilolt
(15 fõndilt — 20 fõndile), fõhwi
toll 1 krooni wõrra kilolt (1½
kroonilt — 2½ kroonile), tee tolli
1 krooni wõrra kilolt (1 kroonilt —
2 kroonile kilolt), faapawifft toll 1
krooni wõrra kilolt (1½ kroonilt —
2½ kroonile). Kõprat weeti feni
fõfse tollita, nüüd pandi sellele lau-
dale tolli peale 2 senti kilolt. Soore
nafta tolli tõsteti poole wõrra; feni
oli tolli ühfelt kilolt 1 sent, nüüd 2
senti. Rasti kilolt tõsteti tolli 1 fõndi

wõrra (4 fõndilt — 5 fõndile).

Nagu eelpooltoodust näha, on
toll tõstmine õlnud fuur. Kõrgen-
datud tollide abil tahetatte pädasta
riigitasfa felfuforda. Alastas wõifis
majandusministertumi arwestuse
järeft uute tollide tagajärjel riigi-
tollitulu suureneda umbes 220 —
230 miljoni fõndi wõrra. Üff fuftr-
ru toll peafis andma uufst fõfse-
tulefuid üle 200 miljoni fõndi, felf
läinud aastal oli fuftru fõfsewedu
30.000 tonni. Ehfte küll nüüd fuftru
tarwitamine langeb, wõif fuftru
fõfsewedu aastas fõifft fufjunedu
20.000 tonni fuurufest. Kõhwi on
feni tarwitatud aastas umbes 100
tonni, teed 50 tonni. Kui nende
tarwitamine ei wahene, fõif faab
riit uufst tulufid nende tollifõrgen-
duseft umbes 15 miljoni fõnti.

proportfionaalifelt Narwa ja Narwa-
Jõefuu tarwitajateühingute wahel. Se-
da tagawara endife tolliga fuftruit
aga ei jattunud laugelkti fõigi nõdute
rahuldamisfets ja õhtufis olid need ta-
gawarad peaagu ühingute lauplufis

juba lõpuforraal. Rahjuts aga ofjas-
fond ei fuutnud felleft tõfiasjast fuu
remas enamufes arufaada, mispäraft
rõnnati asjatunult liiks ägedasti
ühingute ja la erafaulufi.

Uue tolli tõrgendufega fuftruit
faadi Narwas juba eraärides reedel.
Geega offetoheft „fuftruitfif“ fõna
tõffes mõttes Narwas ei õlnud. Küll
aga efitati tarwitajasõnna poolt laup-
lufes nõudmifst odawa fuftru peale
weel reedefegi päewa joolful. Ühfingute
lauplufed oma liifmestõnda fuutifid
ofalifelt — mõne fõloga — rahuldada,
kuid felleft muidugi jattus waid mõ-
nests päewaks.

Täielikult on Narwas fuftrupuu-
dufe lahenemifst oodata esmaspäewaks,
mispäraft peab tarwitajasõnna fõo-
witama rahulifkust ja tafafalaala ega
matta ülbifes, riigi pinewas õhfõn-
nas weelgi rohlem nõrweerimifst tefi-
tada — tühjadest lauplufist madala-
hinnalifst fuftruit nõudes.

Laupäewal, wõif hiljemalt esmas-
päewal EEA faab suurema faabetife
uue tolliga fuftruit, millega on rahul-
datud ühfingute ja nende liifmestõnna
nõuded.

Wabadusfõjalafed fõitfif
Tapolale.

Wabadusfõjalafed fõitfif eila Jõh-
wifst Tapolale wabadusfõjalaste fõng-
ressfille, mis peetatte pühapäewal Ta-
pal. Narwafst fõitfif Jõhwi 20 waba-
dusfõjalafest ratalastel. Jõhwis einetati
ühifelt, siin ühfineft Jõhwi wabadus-
fõjalafed ja fõideti edafst Rakwerre.

Sel fõngressfifil on loota põhipane-
waid ofufeid põhipadufe muutmife
fõhta.

Toila laulupäewaks fõitwad
ettewalmifstufed.

Toila laulupäew, mis peetatte 31.
juulil Toila laulufoori 70 ja muufi-
lafoori 65. aastapäewa puhul Põhja-
ranniku launimas pargis. Sama päewa
õhtul on wabaduuetendus. Gelohtul
on Toillas Toila, kui efimefe maateatri
50 aasta juubelpuhul etendus, kus
mängitatte näidend „Säärane muft“,
see mängiti Toillas 50. aastat tagafi
efimeft korda. Efimene näitejuht oli
Joan Wõdja.

Toila rattawaras tabati.

Toillas leiti nell päewil ülles Jiffa-
kufst warastatud Wõldemar Gerfchelli
jalgratas. Selle oli warastanud Toi-
las elufew Arnold Michelson, kes
teenib 5. ühfikus jalawäe pataljonis
noorte aega ja põgenes nell päewil
Toila, et feda rataft rahats teha.
Ratta aga hoibis ta wenna juures,
wendi ei fuutnud aga rataft warjata
ja kriminaalpolitfifet fai ratta warga
fätte.

Riik pole nii rikas...

Elisatuse ja preemiate süsteemile riigifutustes tehtagu otsustavalt lõpp.

Mõni aeg tagasi, kirjutab „Maaleht“, käis ajalehede läbi sõnum, kuidas end. raudteewalitsuse direktor ja praegune teedeminister J. Raudseppe omales on lastnud seadusevastastelt välja maksta lisatasusid. Olles raudteewalitsuse direktor, määrati Raudseppele 1928. a. uute raudteede ehitamise puhul lisatulu raudteede ehitatredidist 150 fr. kuus, peale selle 150 fr. weel sõidu- ning päewarajast ja priisidit raudteel, seega kokku kuu kohta palgalisa 300 krooni. Kui juba juure arwata weel direktori häära alaline palk, arstiabiõudused jne, siis tõusis üldine direktori tasu summa laugelt üle miljonile palga.

Seesuguseid lisatasumaksumisi harrastatakse paljudes riigiasutustes. Mõnedes riigiasutustes (riiklik meesatõstus jne.) on maksma pandud ametnikel preemiate maksimine.

Ei ole ju halb, kui riigiametnikke wirtutatakse intensiivsemale tööle, kuid juba tehtagu teistki ja arwastades meie majanduslikke olusid, ei saa preemiatega wirtutamist pidada sugugi õigeks.

Pealegi, kui ühed riigiametnikud

saawad lisatasusid ja preemiaid, seised aga mitte, afendab see ühed teiste ees õigustatumas seisuks.

Meie riigiametnike palk praegu üldiselt ei ole nii madal, et ilma preemiata ei saa läbi. Wõid tui oletatada et wastasel korral kannatawad selle all teenistushuwiid, siis wõime welda ainult üht: kui meil riigiametis leidub weel säärseid ametnikke, kes ainult preemiate pärast käsi liigutawad, siis nende lohi ei ole ka seal.

Jga kodanik peab punnima tööd teha hommitust õhtuni, aga kes annab talle preemiaid, lisatasusid, pensioni wõi ptti arstlasi. Jga töö on oma palga wäär, ja iga riigiametnik peab ta teadma, et ta pole ametis mitte ainult palga saamiseks, waid, selleks, et täita oma kohuseid, nagu seda nõuab oluford.

Kui juttu wõiks olla preemiate ja lisatuse maksimisest, siis wast ainult erandjuhusel, eriliste ja riskide teenistustohusile ülesannete täitmise eest, mis nõuawad inimefelt rohkem kui harilikku ametülesannete täitmist. Üldistada preemiate ja lisatuse

maksimist teatud ametkonnale, see on wäär ja seesugusele olukorrale tuleb teha otsustawalt lõpp.

Riigikogu ja riigikontroll peaks siin rohkem kontrollima ametiasutustele lisatulu maksimise moodusi ning leidma tee, kuidas üldiselt rahapildumisele piirid ette tõmmata. Wastasel korral teeme kofuhoiust waid tühiseid sõnu ja riigikassa seisukord aina raskeneb.

Praegu näib küll, et mõningail kõrgemil ametnikel riigiteenistuse huwid fikruwad jääma korwalasjaks. Sel korral wõiks asjale olla waid üks lasulit lahendustee — afendada seesugused ametnikud inimestega, kes suudawad ja lahawad olla omal lohal. „Mõõbilit“ meil wõiks wabariit praegusel kitsal ajal kalli raha eest ei waja, pealegi, kui siin weel wõigse tipu lõkama, optantism, i. o. Wenemaalt pärajt wabadusjõda sisse rännanud lauitawate, praalitate ja rüstamisega talduwate isikute wõimustamine.

Sakkamaal algas walimiswõitlus.

Juba on Sakkamaal alanud äge fihutustöö riigipäewa walimisteks, mis peetakse 31. juulil. Pildil: rahwusliku rahwaerakonna walimisplatatite pakkimine.

Riigimetsa taksihinnad alandamisele.

Puufortide hinnad alanenud.

Celolewal mehatõstuse hooajal on jällegi puumaterjalide taksihindu alandatud. Alates 15. juunist oli üle riigi hindade reguleerimine ja uued taksid tunduwalt madalamad, kui endised. Kui nüüd wõrdelada 1928. a. ja 1929. a. puumaterjalide taksihindu praegustega, siis näeme, et tarbepuu sortidelt on langenud 35 — 45% ja küttepuid pealt ligi 50%. Need on arwestatud linnale lähemal imbrusfornast. Runa endised taksijärgud wäga wähe waht tegid linnalimbruse meksfondades lauguste suhtes, siis praegused on selles suhtes paremini toostatud. Celolewal talwe hooajal saame VI sort, wõi nõnda nimetatud kaitapuud, eelmise aasta 12. fr. (10,00 ruumimeetrit) afemel 8—9 krooniga, samuti langeb ka kase- ja teiste küttepuid sortide hinnad, kuid protsentuaalselt langeb, nii küttepuid kui ka tarbepuid pealt mada-

lamate fortide hinnad rohkem kui kõrgematel fortidel.

Palgid, mis seni linna ladedal maksid 4 fr. tihumeeitrit, maksawad celolewal talwel wast 2,70—3,00 fr. l. fort maksis 7,60 — nüüd wast 6,00 fr. ümber. Nagu näha, on wähenemine üldiselt wõrdne, kuid protsentuaalselt on see IV fordi juures palju suurem.

Nii on lalameestele wastutules alandatud kasetohu hindu ühe tlg 20 fendilt praegu 10 fendile peale.

Karjatamise taksid on langenud umbes 35% wõrra. Need hindade alandamised on tulnud, nagu eelmisedki alandamised, juft wälisurru mõjul seft materjale weatafe waremate aastatega wõrdledes palju wähem wälja. Tänamu temadel on wälja weetud peajasalitult Narwa laudu prapfe, millede järele nõudmist on, kuid hinnad on madalad.

Pioneerid ja komsomoolid.

Wenemaal hatatakse kommunismi õpetama juba 10 aastaste lastele tootides ja teistes noorte organisatsioonides. Lapsed 10—17 a. wanaduseni kannawad nimetust „pioneerid“. Need noored saawad parteilise kaswatuse ja seisaawad täies ulatuses partei distipliini all. Noored 17—21 a. wanaduseni kannawad nimetust „komsomoolid“. Wiimased seisaawad samuti partei käsutada. Kõik need noored on jagatud brigadidesse ja neid komandeeritakse sageli maale ja linnadesse mitmesuguste tööde peale. Eriti on sageli noori komandeeritud kolhoosidesse, et seal püütletat teostada.

Kartus Poola eest.

Ühe teadmata põhjustel kardawad wenelased poolakaid. See kartus on ifegi nii suureks wäisunud, et wenelased on kõi uued tehased ja wabrikud ehitatud Poola-Wene piirist laugela fife maale. Piiri lähedale pole wenelased loonud ühtki tööstust. Poola-Wene piiri ribajoonel on palju kohti, kus looduslik afend diiteerib tööstuse loomist, kuid wenelased pole neid kohti kaotanud tööstuse ajutamiseks. Kui mina kiitufin nimetatud piirirajooni-

N-Jõe uue ja Tartu wahel kawatretakee kindel omni-buse ühendus sisseseada.

Nagu kuulda kawatsetakse seada omni-buse otseühendus N-Jõe uue ja Tartu wahel fisse. See oleks tobanite, kes oma suwepuhust N-Jõe suus meedawad, suureks soodistufets. Praegu teotfew ühendus kawatfetawaga wõrdledes on juhulit. Nüüd weatafe tobanikke sageli lihtsalt weoautodega N-Jõe suhu, mis aga pole kuigi soomitaam sageli ettetulnud õnnetusel pärast. Järjekindlalt ühendus toimust tats torda näbalas ja tuleks odawam raudtee sõidust, miline maksab 7 fr., kuna aga omni-bus wõtaks ainult 4 fr. otiaft. Ettepanel lähetafi teedeministeeriumile edasi, et see wõtaks seisufoha.

des, siis paistis see mulle imelisejena filma, et tööstused on afutatud toor-materjalist hoopis laugela eemale. Minule seletati, et poolakad kawatfewad pealetungida ja ei seepärast nad ei usalda piiri lähedusse tööstusi luua. Sellest „pealetungist“ ei ole mina ühesti riigis midagi kuulnud ja minule jõi see küsimus lahendamatuks.

Näljatont SSSR-is.

Rännatakse maalt linnadesse.

12. juulil sõitis Nõut. Wenemaalt Eestisse Ameerika huwitreitja dr. William G., kes seal wiibis 3-kuisel huwitreifil. Selle aja jooksul käis ta läbi kõi tähtsamad Wene linnad ja suurema osa oma huwitreifist ajast weetis ta maal, käies külast külasfe. „Põhja Rodu“ esindajal oli nimetatud huwitreifijaga jutujamine, kusjuures dr. W. G. seletas meile lehe esindajale oma muljeteft järgmiselt:

„Praegusel ajal on tööd Wenemaal wõrdlemiselt palju, kuid töötajate töölis-tele on laugelt alla normi. Töölisete fefimine töötajate kuu kohta peaks 5—6 torda suurem olema kui praegu, seft elu on Wenemaal praegu kallim kui teistes Euroopa riikides, kui seal wähegi korralduslik eht inimefedeä-rilist elada. Wõrdstamajades tuleb ühe toa eest 88 pealt makssta 4 dolla-rit ja 188gi pealt päewas wõetaks sa-muti 4 dollarit; seega kulub ära elam-iseks päewas 8 dollarit. See on mul-dugi fefimine norm. Üle terve Wene-maa tuntakse fuurt puudust toiduaine-tek, riie-tek ja jalandusest. Silmator-law on ka see, et neid ei kannu fuffi ega fihbaraid, samuti ka härradel wõi „felftimeestel“ pole fihbaraid. Riiba-rate afemel kannawad neid rätikuid, peamiselt punaseid ja „felftimehed“ jälle lihtfakid mütte. Töölisetele toidu-ainele müük on korraldatud koopera-tiwi-ude laudu, seft igal wabrikul on oma kooperaatiw fuf toiduainetel müükake normi hinnaga; kuid koopera-tiwi-udes wäga sageli puuduwad terve normi ulatuses toiduained. Wäga sageli ei ole saada raswaaineid, nagu liha ja wõid. Wiimaste päewade jooksul ei näinud mina Wene-maa suuremates linnades üldse wõid, finki ja mune. Peale kooperaatiwi-ude on weel olemas „Lõpfin“, kus müük fännib ainult wäliswaluuta wastu, mispärast wi-ma-jeft müügikohast wõiwad ainult ü-fifud kaup ostata, seft et töölistel pole wäliswaluutat. Eriti wäljalannata-matufs läks toiduainete puudus temadel. Päew-päewalt kaswas nuri ja

ifegi oli karta mäsfa. Rahwa waigis-tamifeks anti-ki 7. mail f.a. wälja uus dekreet, mille järele lubati talupoega-dele wabataubandust. Selle uue fea-duse järele wõiwad talupojad kolhoosi-deft, fowhoosideft ja taludeft tuua feda kraami turule, mis on riiginormist üle jäänud. Et aga riiginorm fuur on, seepärast tuleb wabaturule wäga wähe kaupa, mille tagajärjel hin-nad wabaturul on lohutawalt kõrged, näitels üks fefmife fuurufega kar-tul maksab 13 kopeikat ja faa-pa pooltallad 300 rubla (300 rubla on ka töölise palk fuus). Waba-tauplus ei edene ta weel seepärast, et talupoegadel puudub ufaidus uue de-kreeti wastu. Talupojad kardawad feda, et kui nad hakkawad oma eramajapi-damist fuurendama wabaturu jaoks, siis wõib ühel heal päewal tulla uus dekreet, mille järele kõi kraami riigile üle wõetaks. See kartus on ta täiesti põhjendatud. Mõni aasta tagasi anti Wenes dekreet wälja, mille järele lu-bati linnades wälifemate majaoamete-le majad tagasi, kui nad majad uuesti torda feawad. Selle järele ma-jaomanitfud feahfidki majad torda ja kui kõi majad olid korras, siis tuli uus dekreet, mille järele majad riigile üle wõeti ja majaoamanitfud wõeti weel wastutusele felle eest, et nad olid ma-jad torda feadnud warjatud rahaga.

Talupoegade elu küla-ades.

Talupoegade elu küla-ades on ää-r-niselt raste ja koguni wäljalannata-matu. Talupojad ei ole oma eluga maal sugugi rahul. Nüüd on üle riigi loodud kolhoosid ja fowhoosid. Wiimaste all on talupoegi umbes 80% ja umbes 20% talupoegadest peab weel eramajapidamist. Kolhoosid ja fowhoosid ei seifa laugeltki oma eesmärgi kõrgufel. Rendes pole majapidamine edenenu, waid mitmel pool on näha tagajärgemist. Eriti fuurtes fowhooside-s ja kolhoosides on majapidamine peaaegu katastroofini läinud. Kõik eelarwed lõpewad fuurte puudujääki-dega. Põhja-Kaukasufes oli umbes 3

aastat tagasi afutatud Wenemaa fuur-im fowhoos „Gigant“, kus oli töölifit kofku 800 inimele ümber. See fowhoos ei saanud sugugi jalgu alla ja nüüd hiljuti ei leitud muud teed, kui jagada see hiigla fowhoos mitmeks ofaks: iga ofa 1000 ha.

Talupoegade elu, nagu mina feda kohpeal tähele panin, on juft seepärast raste, et talupoegadel maal pole midagi kufagill faada. Ei ole riideid, jala-nõusid ja teifi elutarbeid, nagu toidu-nõusid. Samuti ka puuduwad naelad, nõelad. Ühefõnaga delba talupoegadel pole maal mitte kui midagi osta. Kui linnast midagi kaupaa maale tuleb, siis on feda nii wähe, et ainult jattub mõnele afifule, kuna fuurem jagu alati ilma jääb. Et elu maal eriti raskets läinud, seepärast rändawad nüüd talupojad maalt linna. Ka see uus wabataubanduse dekreet 7. mail ei ole wäljarändamifele piiri fuutnud panne, waid rändamine fefab edasi, seft linnades on fifti kergem ära elada kui maal. Wiibides maa jaamades, panin tähele, et jaamadefse oli nii palju talupoegi kogunenud, et nendel tuli 3—4 päewa „fabas“ fefsta enne rongile pääfemist.

See fuur talupoegade linna rän-damine on nüüd linnades lohutawa fofteritritfi fuunnitanud. Ühendufes ta-lupoegade wäljarändamifega maalt, on nüüd wälifemate talude kolhoosi alla wõtmine feisma jäänud. Wäga wõimalik fa, et lähemas tulewifus ha-tatafe ifegi kolhoosidelt talupoegadele maad tagasi andma. Maa tagasiand-mife kohta ei ole weel walitfus oma ofufit teinud, kuid arwatawasti see oftus wõib fifti tulla, kui talupoegade wäljarändamifele ei fuudeta mõnel teisel teel piiri panna. Praegu ei ole näha ühtegi meetodit, mille abil wõiks talupoegade maalt lahtumist taftstada teisel teel, kui maa tagasiandmifega. Kui tuleb maa tagasiandmine, siis näitab see feda, et kolhooside füsteem on täiesti läbi fuftunud. Talupoega-del ei ole enam ustu kolhoosidesse ja seepärast wõib juba praegu welda, et kolhooside füsteem on ebaõnnestunud.

Lugege „Alut. Teatajat“

haritud heliloojatega selles asjas ühel arwamisel olla ja dissonansside roh-kuses omale esteetiliselt naudingut of-fida: rahwa laul nõuab ifta rohkem harmoonilist kõlawust ja wiifide ilu. Rohkem nauditawamad olid rahwale M. Rappi „Palumine“, R. Türrpu „Prituse hommikul“ ja M. Käte „Ära üles, linnama“. Eriti wiimane, kui wa-nem ja rohkem tuntud laul, kõlas hästi hoogsja ettelande tõttu ja meeldis fuu-lajatele nii, et tuli korrala. Eõpuosas ühendatud segatooride ettefannetefi kõlawid nõrgemini E. Wõrgu „Laulik“ ja M. Hermann „Küll oli ilus mu diele“. Efimine on üks uuemateft lau-lufest ja kirjutatud hästi modern-fil-lis. Ta kõlab kaunis karmilt ja nõuab heats ettefandimifets lauljateft palju tööd: fee ei ole mitte lihtne laul, mis kergesti meelde jääb ja kõlbub puh-tals ettefandimifets. Ei ole loofut, et fee laul tunagi farnafel fuul mitme-häälifets rahwalauluks faaks, fuigi tema wiifid rahwalauludeft wõetud. M. Väidigi „Kits ja hunt“ on kompo-neeritud ka rahwalaulu wiifide alufel, kuid ta on lauljatele ja fuulajatele

rohkem arusaadaw, millest fa tingitud tema fuurem edu ettefandimisel. Hästi ja mõjuifalt kõlawid fa wiimafed tawa laulud M. Väidigi „Sääl ferd kaswab“ ja M. Hermann „Weel fäitfe, kange Kalew“, mõlemad juba kauemat aega tuntud ja tarwitatud laulud.

Gra E. Rosenbergi juhatamine oli üldiselt temperamentifil ja elaw, fuigi wõifis waielba mõnebe laulupalade tõlgitumife wastu tema poolt. Ka ma-dalama tooni andmine mõnebe lau-lude jaoks ei olud millegagi põhjen-datud: kõrgete helide efildamine ei teinud üldfegatoorile mtingifugufid raskust.

Pafunatooride ettefanded läfifid üldfe läbi hea eduga: palad olid hästi fätfõpitud ja kõlawid helifullafelt. Ka oma wiifide fa komposifiooni pooleft olid nad täiesti fätfõaadawad nii mäg-igiatele kui ka fuulajatele: nad olid kõi eesti heliloojate tööd ja kirjuta-tud hästi tuntud lauluwiifide alufel. Eritife menu ofalifets fai E. Rnude „Maris eesti wiifideft“, mis publiku fuowil korrali.

üfifute tooride ettefannetefi olid ilufamad ja meeldiwamad Waiwara naisfelfi naisfoori laulud, milliste hulgas olid fa mõned eelolewa üld-laulupeo naisfoori laulud. Naisfooris oli palju häid häälfi, mida oli eriti huwitaw fuulata; üfifti laul ei teinud armuriffa koorile ettefandimifets ras-tufi. Naisfoor oma ilufate ettefanne-tega teenis ära üldife ja üfismeelfe aplaufi. Mõned laulud kandis ette Almere wätfõarwuline fegatoor E. Welfbaagi juhatusel ja Narwa Mees-telaulu felfi meesfoor laulifis puude alt mõned hooglad meesfoori laulud.

Laulu- ja muufikapäew jättis muuf-fitalifelt üldfe hea mulje ja faawutas neid tagajärgi, millifetefi rääfis peo-päewa toimkonna efimees Rr. Rutoff oma ilufas awatõnes, kus palju tä-helepanu ilufas kulelifes teeles oli pühendatud fauni laulu ülenawale mõjule.

J. W.

Lugege „Alutaguse Teatajat“

Muusika.

Waiwara laulu- ja muusikapäew

J. W.

10. juulil f. a. toimus ilufal Per-jatfe mererannal Waiwara laulu- ja muufikapäew. Soodusifult on laulu-pidudeft Perjatfe rannal walitfud kõi üfina fofiw: ta on ümbritfitud kõrgeteft puudeft, mis ära hoiawad helide laulufalgumife hortfonaalfesfe ääre-tufse. Wäifse-ilmaga ei fega ettelan-deid fa puude fofin ja mere mülhin. Laulu- ja muufikatooride paigutamifets on puude ja pödfaftega ümbritfitud mäendilwal fa fiska kofane: ta annab oma kõrgufe pooleft helidele paraja fuuna fuulajatele fella.

Laulupäewal efnefid ühendatud fegatoorid hra E. Rosenbergi juhatusel, ühendatud pafunatoorid hra A. Wefse juhatusel ja mõned afififud koorid oma juhtifdega eesofas.

Suurem ofa kawaft moodustafid ühendatud fegatooride ettefanded: nen-dega algas fa lõppes pidulawa. Ar-

